

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету

Оксана ТОМОТЮК
«__» _____ 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Микола ШИНКАРИК
«__» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості»
ступінь вищої освіти – молодший бакалавр
галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність – 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма – «Психологія»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. роб. студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	2	3	28	28	3	4	87	150	3

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки молодшого бакалавра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 Психологія, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від «26» травня 2021 року).

Робочу програму склала доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат економічних наук **Миколюк Світлана Миколаївна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., доцент

Андрій ГІРНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Психологія», протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності д.психол.н., професор

Анатолій ФУРМАН

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ І ЗАЙНЯТОСТІ»

1. Опис програми «ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ І ЗАЙНЯТОСТІ»

Дисципліна – «Психологія діяльності підприємств і зайнятості»	Галузь знань, напрям підготовки/спеціальність,	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань - 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни: вибіркова Мова навчання : українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність – 053 «Психологія»	Рік підготовки: <i>Денна- 2 семестр - 3</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти- молодший бакалавр	Лекції: Денна - 28 год., Практичні заняття: - Денна - 28 год.,
Загальна кількість годин –150 год.		Самостійна робота: <i>Денна –87 год.</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 3 год.</i> <i>Тренінг 4 год.</i>
Тижневих годин: – 10,7 год., з них аудиторних – 4,2 год.		Вид підсумкового контролю: залік

2. Мета і завдання дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості» є формування компетентності здобувачів вищої освіти в галузі психології діяльності підприємств та зайнятості як міждисциплінарної галузі наукового знання та практичної готовності до здійснення професійних психологічних функцій у сфері виробничої діяльності та в управлінні економічною поведінкою людей.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості» є:

- формування базової системи наукових знань в галузі психології діяльності, підприємств та зайнятості у спектрі сучасних концепцій та актуальних проблем теорії та практики даної навчальної дисципліни;
- оволодіння навичками теоретичного аналізу проблем психології діяльності, які є актуальними в умовах перехідної економіки;
- підвищення рівня економічної компетентності здобувачі вищої освіти як суб'єктів господарської діяльності;
- формування навичок емпіричного дослідження економічних явищ на різних рівнях соціального життя;
- розвиток пізнавального інтересу до вивчення категорії „зайнятість населення” та вивчення сучасного стану ринку праці, прогнозування його майбутнього розвитку

за критеріями стабілізації та ефективності відтворення населення і трудового потенціалу.

Завдання проведення лекцій полягає у:

- викладенні студентам у відповідності з програмою та робочим планом основних питань дисципліни, звертаючи головну увагу на характер взаємодії викладача і студентів, культуру спілкування, організацію індивідуальної роботи студентів;
- формуванні у студентів цілісної системи теоретичних знань з курсу «Психологія діяльності підприємств і зайнятості».

Завданнями проведення практичних занять є оволодіння навичками і вміннями:

- діагностики проблемних ситуацій у їх економіко-психологічних аспектах;
- аналізу та реалізації чинників, що впливають на економічну активність особистості;
- прогнозування можливих наслідків психологічних чинників на різні форми економічної поведінки;
- формування навичок економіко-психологічної грамотності.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: «Загальна психологія», «Історія та теорія психології».

3. Зміст дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості»

Змістовий модуль 1. Загальні основи психології діяльності підприємств

Тема 1. Предмет, завдання та структура психології діяльності. Економічна поведінка.

Теоретичні засади психології діяльності. Об'єкт, предмет та методи науки. Історія виникнення та розвитку психології діяльності. Психологія діяльності в системі наук. Економічна поведінка прийняття рішень

Тема 2. Методи дослідження економічної поведінки

Базові методи дослідження в економічній психології. Основні типи поведінки індивідів. Мотиваційно-вольовий компонент економічної поведінки. Поведінкові особливості в кризових ситуаціях

Тема 3. Психологія діяльності сприйняття грошей

Гроші як об'єкт психологічних досліджень. Типи і акцентуації особистості в контексті використання грошей. Фактори, що впливають на ставлення до грошей. Ставлення до грошей у різних соціальних групах населення

Тема 4. Економіко-психологічні передумови розвитку підприємництва

Психологічні передумови підприємництва. Етика та ідеологія підприємництва. Психологічний портрет підприємця. Підприємець та менеджер: психологічні умови поведінки

Тема 5. Психологія вибору професії

Основні підходи до професійного самовизначення особистості. Адаптація до праці та фактори її мотивації. Планування кар'єри. Професіограма менеджера

Тема 6. Психологія споживача

Фактори споживацького відбору. Типові ефекти споживацької поведінки. Моделі вибіркової поведінки споживача. Маркетингові дослідження поведінки споживачів.

Тема 7. Психологія власності

Загальнонауковий підхід до поняття «власність». Основні функції та значення власності та її вплив на особистість. Характеристика власності. Соціально-психологічні чинники регуляції економічної поведінки в умовах зміни форм власності.

Змістовий модуль 2 . Психологія економічної поведінки на ринку праці

Тема 8. Ринок праці

Поняття праці як фактора виробництва. Структура, моделі та функції ринку праці. Методи регулювання ринку праці. Проблеми сучасного розвитку ринку праці в Україні.

Тема 9. Умови формування та розвитку трудового потенціалу: економіко-психологічні аспекти

Сутність і структура трудового потенціалу. Характеристика трудового потенціалу. Умови формування та розвитку трудового потенціалу. Фактори соціально-психологічного впливу на кадровий потенціал.

Тема 10. Структура зайнятості та трудовий потенціал праці.

Форми та види зайнятості. Структура зайнятості та динаміка цінності праці. Мотивація праці найманих працівників. Види безробіття. Характеристика

психоемоційного стану безробітних. Психологічна реабілітація людей, які втратили роботу

Тема 11. Соціально-психологічні аспекти проблеми бідності та багатства

Багатство та бідність у суспільній свідомості, економічна ідентичність багатих та бідних. Моделі поведінки багатих та бідних. Причини, що генерують бідність. Психологічні особливості особистості, що знаходиться за межею бідності.

Тема 12. Психологічні чинники якості життя людей

Психологічні чинники якості життя людей. Взаємозв'язок оцінки якості життя та економіко-психологічного статусу особистості. Вплив економічного чинника на суб'єктивну якість життя. Економічні цінності у структурі соціальних уявлень про благополуччя різних вікових груп. Уявлення про багатство та бідність в різних соціально-економічних умовах.

Тема 13. Економічна соціалізація

Поняття соціалізації. Види та етапи економічної соціалізації на різних вікових етапах розвитку. Проблеми економічної соціалізації та десоціалізації дорослих у суспільстві. Економічна адаптація. Види та специфіка економічної адаптації. Типи адаптації особистості до економічних умов. Економічне самовизначення: структура, основні компоненти, чинники.

Тема 14. Психологічне консультування безробітних.

Методичні основи психологічного консультування. Підготовка психолога до проведення психологічного консультування. Поняття психологічної консультації, основні етапи. Інтерв'ю як основний метод психологічного консультування.

Тема 15. Особливості психологічного консультування безробітних

Психологічні особливості безробітних. Організаційно-документальне забезпечення психологічного консультування безробітних у рамках служби зайнятості. Оптимізація інформаційно-комунікативної діяльності служб зайнятості

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості» (денна форма навчання)

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостій на робота	ІРС	КЗ
Змістовий модуль 1. Загальні основи психології діяльності підприємств					
Тема 1. Предмет, завдання та структура психології діяльності. Економічна поведінка.	2	2	7	1	
Тема 2. Методи дослідження психології діяльності	2	2	6	-	
Тема 3. Психологія діяльності сприйняття грошей	2	2	6	-	
Тема 4. Економіко-психологічні передумови розвитку підприємництва	2	2	6	-	

Тема 5. Психологія вибору професії	2	2	6	-	
Тема 6. Психологія споживача	2	2	6	-	
Тема 7. Психологія власності	2	2	6		М.1
Змістовий модуль 2 . Психологія психології діяльності на ринку праці					
Тема 8. Ринок праці	2	2	6	1	
Тема 9. Умови формування та розвитку трудового потенціалу: економіко-психологічні аспекти	2	2	6	-	
Тема 10. Структура зайнятості та трудовий потенціал праці.	2	2	6		
Тема 11. Соціально-психологічні аспекти проблеми бідності та багатства	2	2	6	-	
Тема 12. Психологічні чинники якості життя людей.	2	2	6	-	
Тема 13. Економічна соціалізація	2	2	6	-	
Тема 14. Психологічне консультування безробітних.	1	1	4		
Тема 15. Особливості психологічного консультування безробітних	1	1	4	1	М. 2 РКР
Тренінг			4		
РАЗОМ	28	28	91	3	

5. Тематика практичних занять

Метою проведення практичних занять є закріплення теоретичних знань та набуття умінь їхнього використання в професійній діяльності.

Практичне заняття №1

Тема : Предмет, завдання та структура психології діяльності. Економічна поведінка.

Мета: поглибити і розширити знання студентів про предмет та завдання психології діяльності. Розглянути можливості використання різноманітних методів досліджень у економічній психології.

Питання для обговорення:

1. Дати характеристику періодам становлення психології діяльності як науки.
2. Визначити основні методи досліджень у економічній психології.
3. Знати теоретичні засади психології діяльності., вміти пояснювати економічну поведінку прийняття рішень, аналізувати етапи історії виникнення та розвитку психології діяльності.

Практичне заняття №2

Тема: Методи дослідження економічної поведінки

Мета: пояснити студентам методи дослідження економічної поведінки.

Питання для обговорення:

- 1.Визначити зміст, основні характеристики базових методів дослідження в економічній психології.

2. Розкрити основні типи поведінки індивідів, обґрунтувати мотиваційно-вольовий компонент економічної поведінки людини.

Практичне заняття №3

Тема: Психологія діяльності сприйняття грошей

Мета: актуалізувати та поглибити знання студентів про грошову поведінку та її патології.

Питання для обговорення:

1. Розкрийте аспекти зберігаючої поведінки.
2. Проаналізувати особливості психології накопичення.
3. Визначити види і причини грошової патології.
4. Розкрити емоційні засади грошової патології.
5. Довести взаємозв'язок самооцінки з грошовою поведінкою.
6. Розглянути економічні і психологічні стимули збільшення заробітку.

Практичне заняття №4

Тема: Економіко-психологічні передумови розвитку підприємництва

Мета: поглибити та актуалізувати знання студентів про особливості психології підприємницької діяльності та типи стосунків між учасниками підприємницької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Проаналізуйте психологічний портрет підприємця.
2. Визначте та охарактеризуйте стилі керівництва.
3. Проаналізуйте психологічні моделі підприємництва.
4. Проведіть порівняльний аналіз: підприємець і менеджер – подібність і відмінність.
5. Розкрийте психологічні аспекти етики бізнесу.
6. Визначте та охарактеризуйте моральні проблеми у міжнародному бізнесі.
7. Баланс довіри та недовіри у ділових стосунках.

Практичне заняття №5

Тема. Психологія вибору професії

Мета: навчитись використовувати діагностичні методи вивчення психологічних аспектів економічної діяльності, професійного самовизначення та здатності до професійної діяльності

Питання для обговорення:

1. Розкрийте основні підходи до професійного самовизначення особистості.
2. Проаналізувати етапи планування кар'єри.
3. Визначити структуру професіограми менеджера.
4. Розкрити особливості адаптації до праці та фактори її мотивації.

Практичне заняття №6

Тема. Психологія споживача

Мета: актуалізувати та поглибити знання студентів про психологію споживача.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризувати моделі вибіркової поведінки споживача.
2. Проаналізувати маркетингові дослідження поведінки споживачів.

Практичне заняття №7

Тема. Психологія власності

Мета: актуалізувати та поглибити знання студентів про психологію власності.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризувати поняття «власність».
2. Які характеристики власності?

3. Визначити функції власності.
4. Надати психологічні характеристики основних видів привласнення власності.
5. Проаналізувати соціально-групові та індивідуально-психологічні особливості ставлення до власності.
6. Охарактеризувати соціально-психологічні чинники регуляції економічної поведінки в умовах зміни форм власності.

Практичне заняття №8

Тема: Ринок праці

Мета: актуалізувати та поглибити знання студентів про особливості економічної поведінки особистості на ринку праці. Проаналізувати поняття ринок праці та характеристики зайнятості і безробіття.

Питання для обговорення:

1. Визначити та проаналізувати поняття «ринок праці».
2. Охарактеризувати елементи ринку праці.
3. Проаналізувати ринок праці з різними соціокультурними регуляторами поведінки.
4. Який вплив здійснюють соціокультурні чинники на психологію стосунків в тріаді: працівник, працедавець, держава.
5. Визначити структуру зайнятості та трудовий потенціал праці.
6. Охарактеризувати види безробіття.
7. Визначити характеристики психоемоційного стану безробітних.

Практичне заняття №9

Тема: Умови формування та розвитку трудового потенціалу: економіко-психологічні аспекти

Мета: Проаналізувати поняття «трудового потенціалу», дослідити його умови формування та розвитку.

Питання для обговорення:

1. Визначити та проаналізувати поняття «трудова потенціал».
2. Охарактеризувати умови формування та розвитку трудового потенціалу.
3. Проаналізувати економічні аспекти формування та розвитку трудового потенціалу.
4. Охарактеризувати психологічні складові формування та розвитку трудового потенціалу.

Практичне заняття №10

Тема: Структура зайнятості та трудовий потенціал праці.

Мета: Проаналізувати структуру зайнятості

Питання для обговорення:

1. Проаналізувати мотивацію праці найманих працівників.
2. Охарактеризувати види безробіття та основні характеристики психоемоційного стану безробітних.
3. Проаналізувати психологічні аспекти реабілітації людей, які втратили роботу.

Практичне заняття №11

Тема. Соціально-психологічні аспекти проблеми бідності та багатства

Мета: ознайомити студентів з різними теоретичними підходами до поняття бідності та багатства, визначити «грошовий стиль» кожного.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте поняття «бідність», «багатство».
2. Які характеристики бідності?
3. Дайте тлумачення терміну «багатство».
4. Охарактеризуйте угоду власного грошового стилю.

Практичне заняття №12

Тема: Психологічні чинники якості життя людей

Мета: ознайомити студентів із чинниками якості життя особистості, конкретизувати параметри та показники поняття «якість життя».

Питання для обговорення:

1. Опишіть вплив факторів середовища на оцінку якості життя людиною.
2. Який психологічний зміст закладено у категорії «якість життя».
3. Назвіть показники якості життя населення.
4. Опишіть зарубіжний досвід вимірювання якості життя та можливості міжнародних порівнянь.
5. Охарактеризуйте підходи до вимірювання якості життя населення в Україні.

Практичне заняття №13

Тема: Економічна соціалізація. Психологічне консультування безробітних та його особливості .

Мета: розширити знання студентів про сутність економічної соціалізації, її етапи та особливості у різні вікові періоди.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризувати явище економічної адаптації
2. Дати характеристику видам і типам економічної адаптації.
3. Проаналізувати проблеми економічної соціалізації та десоціалізації дорослих.
4. Виділіть основні компоненти та чинники економічного самовизначення.
5. Можливості адекватної оцінки себе на ринку праці.
6. Проаналізуйте різницю економічної соціалізації чоловіків та жінок.

Практичне заняття №14

Тема. Психологічне консультування безробітних

Мета: ознайомлення студентів із змістом надання допомоги, організації та проведення психологічного консультування безробітних практичними психологами (спеціалістами з профорієнтації) державної служби зайнятості.

Питання для обговорення:

1. Визначте, якими моральними якостями повинен володіти психолог-консультант центру зайнятості.
2. Охарактеризуйте елементи ринку праці.
3. Проаналізуйте принципи роботи психолога-консультанта.
4. Розкрийте значення складових елементів психологічного консультування.
5. Що відрізняє метод інтерв'ю від інших методів роботи психолога?

Практичне заняття №15

Тема . Особливості психологічного консультування безробітних

Мета: актуалізувати та поглибити знання студентів про особливості психологічного консультування

Питання для обговорення:

1. Відтворити професійно-етичний кодекс психолога-консультанта.
2. Назвати можливі помилки інтерв'ювання.
3. Описати методи впливу та види директив у роботі психолога-консультанта.
4. З'ясувати, що впливає позитивно, а що – негативно на оцінку перспектив спільної роботи психолога-консультанта з клієнтом.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості» готується і виконується попарно у вигляді лекції чи практичного заняття. КПЗ охоплює основні теми дисципліни, є вибіркоким видом позааудиторної самостійної роботи студента та має навчально-дослідницький характер, виконується у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Виконання ІНДЗ є засобом підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості» виконується самостійно кожним студентом .

Метою КПЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи. КПЗ – це завершена теоретична або практична робота з дисципліни, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних в процесі лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює зміст навчального курсу в цілому.

КПЗ оформлюється у відповідності з встановленими вимогами і готується впродовж вивчення всієї дисципліни.

Рекомендовані теми індивідуальних повідомлень:

1. Поняття «економічної людини у рамках концепції економічного лібералізму А.Сміта.
2. Мотиви економічної поведінки в поглядах Т.Веблена.
3. Характеристика підходу І. Бентама до розгляду мотивів поведінки індивіда.
4. Зміст та значення психологічного закону Дж. Кейнса.
5. Ідеї прикладної психології для ведення бізнесу Г.Мюнстерберга.
6. Науковий внесок в економічну психологію Г. Тарда.
7. Базові ідеї економічної психології Дж. Катони.
8. Проблема економічного росту та формування підприємництва у працях П.Ренольда.
9. Проблеми економічної психології в пострадянській науці.
10. Психологія діяльності у наукових працях А.Кітова.
11. Дослідження проблем економічної психології у працях С.Малахова.
12. Проблема економічної соціалізації у поглядах Г.Авер'янова.
13. Трактування людського фактору в економіці у поглядах В.Лагутіна.
14. Еволюція економіко-психологічних ідей на Заході
15. Принцип максимізації вигоди і особливості колективної дії та впливу Джуліан Едні.
16. Шляхи вирішення соціальних дилем по Д. Майерсу.
17. Компоненти економічної свідомості.
18. Психологічні особливості макроекономічного підходу.
19. Психологічні особливості мікроекономічного підходу.
20. Експериментальні та психодіагностичні методи в економічній психології
21. Методи економічної психології.
22. Особистісний портрет зарубіжного підприємця.
23. Визначення поняття "ринок праці".
24. Соціокультурні особливості західного ринку праці.
25. Соціокультурні особливості східного ринку праці.
26. Соціокультурні особливості вітчизняного ринку праці.
27. Охарактеризуйте основні види економічних мотивів.
28. Закон Йеркса-Додсона, в чому його сутність?
29. Теорія ризиків Д. Канемай і А. Тверські.
30. Види економічних інтересів.
31. Гемблінг як варіант патологічної грошової поведінки.

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА ЗАХИСТ КПЗ

1. Звіт про виконання КПЗ подається у вигляді скріпленого (зшитого) зошита (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням всіх позицій змісту завдання (за об'ємом до 10 арк.)

2. КППЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає залік, не пізніше ніж за 2 тижні до заліку.

3. Оцінка за КППЗ виставляється на заключному практичному занятті з курсу на основі попереднього захисту КППЗ шляхом мікровикладання (15 хв.) і усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв.).

4. Оцінка за КППЗ є обов'язковим компонентом залікової оцінки і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу. Питома вага КППЗ у загальній оцінці з дисципліни становить 30%.

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1.	Визначення поняття «психологія діяльності»	2
2.	Об'єкт та предмет дослідження економічної психології.	2
3.	Економічна свідомість, економічна поведінка, економічне мислення.	2
4.	Принципи економічної психології	2
5.	Зв'язок економічної психології з іншими науками.	2
6.	Періоди становлення економічної психології (ЕП) як науки.	2
7.	Методи досліджень у економічній психології.	2
8.	Загальні проблеми психології грошей.	2
9.	Причини і історія виникнення грошей.	2
10.	Ставлення до грошей у різних соціальних групах	2
11.	Стратифікація людей згідно з величиною оплати праці, гроші як мірило стосунків між людьми і країнами	2
12.	Вплив грошей на формування особистості.	2
13.	Етапи формування ставлення до грошей.	2
14.	Психологічне прийняття державної економічної політики через пенсії, допомогу, пільги.	2
15.	Стимули збільшення заробітку – економічні і психологічні.	3
16.	Види і причини грошової патології.	3
17.	Гемблінг як варіант патологічної грошової поведінки.	3
18.	Емоційна основа грошової патології: безпека, влада, любов, свобода.	3
19.	Етапи економічної соціалізації	3
20.	Проблеми економічної соціалізації та десоціалізації дорослих у суспільстві. Економічна адаптація.	3
21.	Підприємництво як діяльність.	3
22.	Психологічні дослідження малого і середнього бізнесу.	3
23.	Проблема якостей особи підприємця.	3
24.	Психологічні бар'єри до підприємництва.	3
25.	Психофізіологічний підхід до дослідження підприємництва.	3
26.	Мотивація підприємницької діяльності, потреба в досягненні, потреба у владі, відношення до незалежності.	3
27.	Сприйняття ризику підприємцями.	2

28.	Основні функції та значення власності та її вплив на особистість. Характеристики власності.	2
29.	Психологічна характеристика видів присвоєння власності: праця (виробництво), підприємництво, утриманство, дарування, знахідка, позичання, шахрайство, розкрадання, вимагання, браконьєрство.	2
30.	Соціально-психологічні аспекти проблеми бідності та багатства.	2
31.	Багатство та бідність у суспільній свідомості, економічна ідентичність багатих та бідних.	1
32.	Психологічні чинники якості життя людей.	1
33.	Форми та види зайнятості.	1
34.	Структура зайнятості та трудовий потенціал праці.	1
35.	Мотивація праці найманих працівників.	2
36.	Види безробіття: поточна, латентна, стагнативна, фрикційна, структурна, циклічна, добровільна.	2
37.	Характеристики психоемоційного стану безробітних.	2
38.	Психологічна реабілітація людей, які втратили роботу.	1
39.	Інтерв'ю як основний метод психологічного консультування.	2
40.	Оптимізація інформаційно-комунікативної діяльності служб зайнятості.	1
Всього:		87

8. Тренінг з дисципліни

Тематика: Психологія ефективного ділового спілкування

Тренінг проводиться у вигляді круглого столу. Порядок проведення:

1. Здійснити аналіз структурних компонентів спілкування.
2. Виявити типові помилки та бар'єри спілкування.
3. Виробити навички інтерпретації невербальної поведінки.
4. Оволодіти вміннями та навичками ораторської майстерності, вмінням переконувати.

"Круглий стіл" – вид групового вирішення тих чи інших питань, якому властиві певний порядок і черговість висловлювань його учасників, а також рівні права і позиції всіх присутніх.

Правила проведення "круглого столу"

- **Вибір теми**

Від вдало обраної теми значною мірою залежить успіх усього заходу. Передусім тема має бути цікава й актуальна. Не можна обирати надто загальних і глобальних тем.

- **Ретельний вибір питань для обговорення**

Щоб скерувати дискусію у правильне русло і не виходити за встановлені межі, слід розбити тему обговорення на кілька конкретних питань. Їх не має бути багато - не більше 4-5. Це допоможе організаторам розробку програми круглого столу, сприятиме роботі ведучого, зробить дискусію чіткою та структурованою і націлить учасників на досягнення очікуваних результатів.

- **Розробка сценарію, правил проведення**

Коли йдеться про проведення "круглого столу", розрізняють два типи сценаріїв - організаційний і тематичний. В організаційному сценарії визначають послідовність подій під час заходу, черговість і тривалість виступів (регламент). У тематичному сценарії окреслюють варіанти розгортання теми, прогнозують можливі дискусії, зацікавленість, активність або пасивність учасників. Якісна підготовка тематичного сценарію зробить дискусію змістовною і плідною.

- **Вибір приміщення**

Річ банальна, але важлива. Передусім у приміщенні має бути головний атрибут зібрання - круглий стіл. Йдеться не обов'язково про круглу форму стола, просто треба, щоб він мав замкнений контур, а учасники мали змогу бачити один одного під час дискусії.

- ***Встановлення дати і тривалості***

Дата проведення заходу залежить від планів організаторів та можливостей потенційних учасників. Тривалість круглого столу не має перевищувати 1,5-2 годин. Краще проводити його до обіду, коли люди ще не втомлені. Звісно, якщо таку можливість дає робочий графік учасників.

Невелика тривалість круглого столу дає організаторам дві суттєві переваги. По-перше, є можливість запросити фахівців, які не завжди можуть виділити багато часу зі свого робочого графіка. По-друге, такий формат значно дешевший. Адже не потрібно коштів на харчування учасників, ночівлю в готелі. Всі витрати - це телефонний зв'язок, пошта, тиражування роздаткових матеріалів, мінеральна вода, кава і щось до кави.

- ***Запрошення учасників***

Учасників слід запросити заздалегідь, принаймні за 15-20 днів до проведення круглого столу. Кожному бажано підготувати інформаційний пакет, до якого входить програма і регламент заходу, вихідна інформація з проблематики, яку обговорюватимуть, тези виступів основних доповідачів і проект підсумкового документа. У запрошеннях слід чітко вказати мету заходу й очікувані результати. Не забудьте також зазначити, в якій ролі ви хотіли б бачити ту чи іншу особу.

Щоб дискусія була продуктивною і не вийшла за часові рамки, кількість учасників круглого столу слід обмежити до 20-25 осіб. Не забуваймо, що всі вони мають рівні права і варті уваги позиції.

Однак, підбираючи учасників, слід відразу передбачити для них певні ролі. Тут ідеться про ролі в соціальному і певною мірою ігровому плані. У будь-якій дискусії хтось виступає в ролі "провокатора", "опонента", хтось вдає, що не все розуміє. Позиція учасників може відображати зацікавлення тим чи тим питанням, вона може бути конструктивною і деструктивною.

Підготовка ведучого

Ведучий відіграє особливу роль. Саме від його майстерності залежить конструктивність дискусії і досягнення очікуваних результатів. Знову ж таки варто пам'ятати, що всі учасники "круглого столу" рівні між собою.

Регламент "круглого столу" має бути такий, щоб усі присутні мали змогу висловитися. Достатньо часу треба залишити на дискусію і обговорення підсумкового документа. Скільки саме – залежить від кількості питань, винесених на розгляд, і числа учасників. Загальноприйняте правило – для ключових виступів варто виділяти 10-15 хв., для всіх інших – 3-5 хв. В цілому організаційний сценарій "круглого столу" може мати такий зміст:

- відкриття, представлення організаторів та учасників;
- вступне слово ведучого, який має окреслити мету і завдання заходу, очікувані результати, оголосити регламент і засади дискусії;
- виступи експертів (інформаційні повідомлення);
- обговорення;
- закриття;
- неофіційна частина (кава).

Під час вступного слова ведучий має погодити запропонований регламент зустрічі з учасниками; якщо є інші пропозиції, слід постаратись врахувати їх.

Виступи всіх учасників, у тому числі запитання і відповіді на них, треба протоколювати. Яким способом це робити, залежить від технічних можливостей організаторів. Звісно, найкраще записати дискусію на цифровий диктофон, а потім перевести звуковий файл у текстовий.

"Круглий стіл" дає ще й результати, які не піддаються чіткому вимірюванню, але не менш важливі. Організатори "круглого столу" ознайомляться зі спектром думок з проблематики,

яку вони досліджують, одержать корисний матеріал для публікацій у ЗМІ та подальшої аналітичної і експертної роботи. Учасники, завдяки взаємному обговоренню, мають змогу по-новому поглянути на проблему, в іншому контексті побачити її масштаб. Участь у "круглому столі" для них є доброю нагодою публічно представити свою позицію і сподіватися на лобювання власних інтересів.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія діяльності підприємств і зайнятості» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська к/р)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)
30%	40%	30%
7 тиждень	13 тиждень	15 тиждень
1. Усне опитування під час занять (7 тем по 5 балів = 35 балів). 2. Письмова робота 65 балів	1. Усне опитування під час занять (8 тем по 5 балів = 40 балів). 2. Письмова робота 60 балів	1. Написання КППЗ, яке включає оформлення роботи згідно вимог = 60 балів 2. Захист КППЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Програмне забезпечення: Microsoft Power Point, Windows Live Movie Maker, AIMP, Moodle, Zoom	1-15
2.	Технічне забезпечення: ноутбук, проектор	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Борисова О. В., Кульга О. О., Знаткова О. М., Нікітіна В. В. Соціальна робота з вимушеними переселенцями в сучасній Україні : монографія. Київ : Кондор, 2019. 467 с.
2. Брич В. Я., Миколук С. М. Соціальний захист сиріт в Україні: монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 200 с.
3. Вишновецька С. В., Іншин М. І., Костюк В. Л. Розвиток трудового потенціалу як складова соціальної безпеки України : монографія. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 544 с.
4. Главацька О.Л. Основи психологічного консультування особистості: Навч. посіб. Київ: Каравела, 2018.
5. Годлевська А. І. Методичне дослідження проблем сім'ї в консультативній діяльності фахівця соціальної сфери. *Габітус*. 2021. Вип. 22. С. 9-16.
6. Дуткевич, Т. В., Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 388 с.
7. Закалик, Г. М. Соціальна психологія у термінах і поняттях : навч. посіб. Львів : Львівська політехніка, 2018. 132 с.
8. Засєкіна Л. В. Психологічна готовність особистості до виходу на пенсію : монографія. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2018. 290 с.
9. Козирев М. П. Політична психологія: навч. Посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 648 с
10. Методологія і психологія гуманітарного пізнання: колективна монографія. До25-річчя наукової школи професора А. В. Фурмана. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998с.
11. Миколук С. М. Молодіжна зайнятість: регіональний аспект. Мат-ли II Всеукр. наук.-практ. конф. «Традиції та новації у розвитку сучасної соціологічної науки: дослідження молодих вчених». 26 лютого 2020 р. Київ, 2020. С. 28-32.
12. Миколук С. М. Психологія вибору майбутньої професійної діяльності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського серія: психологія*. Том 33 (72) № 6 2022. С. 17-22.
13. Назарова Г.В. Економіка праці : навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
14. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму. 2020. 275 с.
15. Швець В. О. Забезпечення стабільності трудових правовідносин: теорія та практика : монографія. Харків : Панов, 2020. 668 с
16. Ярошенко О. М., Іншин М. І., Луценко О. Є. Захист трудових прав працівників, обраних на виборні посади: актуальні проблеми правозастосування : монографія. Харків : Юрайт, 2022. 188 с.
17. Employment and Labour Law of Ukraine / edited by Professor Oleh Yaroshenko. Kharkiv : Yurayt, 2021. 199 p.
18. Fransham, L., & Blood, I. (2018). Supporting older people using attachment-informed and strengths-based approaches. Jessica Kingsley Publishers.
19. Hollinrake, S. (2019). Theoretical perspectives for relationship-based practice with adults. *Relationship-based social work with adults*. Northwich: Critical Publishing, 7–25.
20. IFSW(2018). *Global Social Work Statement of Ethical Principles*. <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles>
21. Jones Ray, Pritchard Colin Social work with adolescents ; 1st edition. London: Routledge. 2022. 262 p. DOI: <https://www.routledge.com/Social-Work-An-Outline-for-the-Intending-Student/Timms/p/book/9781138364394>
22. Semigina T. Development the strengths-based approaches in modern social work. *Paradigms of the Modern Educational Process: Opportunities and Challenges for Society*. Dallas : Primedia eLaunch LLS, 2019. P. 96–105.
23. Semigina, T. (2019). Development the strengths-based approaches in modern social work. *Paradigms of the Modern Educational Process: Opportunities and Challenges for*

Society. Dallas : Primedia eLaunch LLS, 96–105.

24. Social protection. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/social-policy/social-protection>

25. Vishal, M. V. (2018). Strengths-based social work: Proposing protective and engagement practice with older adults. *Journal of social work*, 3(3), 46–53.